

Upamiętniono skoczowskie ofiary zbrodniczych ideologii II wojny w środowisku nauczycielskim

Data publikacji: 21.04.2016 17:40

Tragedia II Wojny Światowej dotknęła wiele osób zamieszkałych na Śląsku Cieszyńskim. Jedną z grup, którą dotknęły szczególne represje była inteligencja. Niedawno w Skoczowie upamiętniono martyrologię tamtejszego środowiska nauczycielskiego.

□

W kwietniu - miesiącu pamięci narodowej wspominamy krwawe dzieje naszego kraju. W Skoczowie wspomniano miejscowych nauczycieli - ofiary totalitarnych Niemiec podczas konferencji „Martyrologia nauczycieli ze Skoczowa i okolic w czasie II wojny światowej”. Wykład prowadziła Halina Szotek.

W nazistowskiej ideologii III Rzeszy jej rasistowscy przywódcy doskonale zdawali sobie sprawę z tego, że największą świadomością narodową posiada polska inteligencja, a więc m.in. nauczyciele. Konsekwencją takich założeń była chęć eksterminacji polskich elit, co pozwoliłoby na zniszczenie polskiej tożsamości narodowej. Specjalnej uwagi nie zwracano na prosty lud, który miał służyć Rzeszy swoją niewolniczą pracą. Do grona inteligencji nie zaliczano tylko i wyłącznie osób posiadających wyższe wykształcenia, ale także tych, którzy aktywnie rozwijali ruch patriotyczny. Nie inaczej uważały komunistyczne władze w Związku Radzieckim jednak w służbie zupełnie innej ideologii, ale równie morderczej.

- Na Śląsku Cieszyńskim nauczycielstwo było jedną z największych sił budzących świadomość narodową. Szczególna misja pedagogiczna rozpałała w uczniach polskość i chęć działania dla dobra ojczyzny. Nauczyciele przed II Wojną Światową to przede wszystkim mężczyźni. Pracę traktowali więc jako coś priorytetowego. W tamtej obyczajowości to, żona miała zajmować się rodziną, natomiast mąż miał zarabiać na dom, a praca, nawet ta po godzinach była przez najbliższych akceptowana. Dzięki temu nauczyciele prowadzili aktywną działalność kulturalną, polityczną i społeczną poza szkołą. Byli wybitnymi postaciami w II Rzeczpospolitej budzącymi wielki szacunek. - mówiła prelegentka.

Skoczów i okolice dotknęła fala nazistowskiego terroru. Wielu osadzonych wtedy przez niemieckie władze nauczycieli nie przeżyło wojny. Kierowano ich do niemieckich obozów pracy i zmuszano do wysiłku ponad ludzkie siły. Przebywali głównie w obozach Dachau i Mauthausen-Gusen.

- Dziś musimy tworzyć swoją politykę historyczną, pamiętając o popełnionych na naszym narodzie zbrodniach - przekonywała Szotek.

Lista nauczycieli ze Skoczowa i okolic, którzy zostali zamordowani lub zamknięci w więzieniach i obozach podczas II Wojny Światowej:

W Katyniu zginęli:

Karol Fizek
Alojzy Jagosz
Jan Pelar
Józef Wdówka

Zamordowani i przetrzymywani w obozach niemieckich:

Gustaw Morcinek - przeżył
Jan Bolek

Józef Orszulik - przeżył
Józef Raszka
ks. Edward Rduch
Adam Staszko
Erwin Żagan

Zginęli za działalność opozycyjną:

Franciszek Sochacz
Franciszek Stroka
Artur Żagan
Franciszek Żagan

Przeżyli obozy lub zostali zwolnieni:

Maria Dyczek z.d. Żagan
Antoni Ferfecki
Jerzy Karch
Stanisław Kocur
Bolesław Kozieł
Ludwik Krzempek
Alojzy Machalica
Rudolf Stryja
Jan Żebrok

Działali w ruchu oporu i zginęli:

Karol Czendlik
Henryk Nowak
Rudolf Szostok
Ludwik Walica
Alojzy Wiochna

Zesłani na roboty przymusowe:

Paweł Starzyk

Działalność niemieckich nauczycieli na Śląsku Cieszyńskim, którzy działali dla dobra regionu i jego mieszkańców w czasie nieobecności Polaków:

Rudolf Kowalik
Kurt Kämpfer

Mateusz Bielesz